

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Literatura e outras Linguaxes Artísticas	Código	613584114	
Titulación	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e LatinaLetras			
Coordinación	Rico Alonso, Sonia	Correo electrónico	sonia.rico.alonso@udc.es	
Profesorado	Rico Alonso, Sonia	Correo electrónico	sonia.rico.alonso@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo avanzado das relacións entre a literatura e as outras artes. A partir de obras significativas profundarase nalgún dos seguintes temas: literatura e imaxe, literatura e artes escénicas, literatura e outras artes.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural
A2	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICs, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural
A3	Ser capaz de realizar aportacións creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais
A4	Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos
A5	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación
A7	Coñecer as principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes
A9	Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos
A12	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais
A14	Adquirir a capacidade de xestionar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais
B4	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida
B5	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
B6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben enfrontarse
B7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
B10	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos
C3	Demostrar un compromiso ético coas desigualdades
C4	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade
C5	Integrar coñecementos de campos de estudos diversos
C8	Adquirir a capacidade de concebir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico
C9	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Aplicación ao ámbito hispánico das principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura.	AM1 AM2 AM3 AM4 AM5 AM7 AM9 AI1 AI3	BP1 BP2 BP3 BP4 BP5 BP7	CM2 CM3 CM4 CM5 CI2 CI3
Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos.	AM1 AM2 AM3 AM4 AM5 AM7 AM9 AI1 AI3	BP1 BP3 BP4 BP5 BP7	CM2 CM3 CM4 CM5 CI2 CI3

Contidos	
Temas	Subtemas
Literatura e outras linguaxes artísticas	1.- Introducción 2.- Historia do tópico "ut pictura poesis" 3.- Literatos e pintores no XVII (Lope e Calderón)
Representacións do ideario pastoril no século XVI	1.- A poesía e a narrativa de pastores 2.- As representacións pictóricas do ideario pastoril
Écfrasis, pintura e poesía nos séculos XVI y XVII	1.- El lienzo de Flandes (Góngora) 2.- El pincel (Quevedo)
O retrato práctica e dramaturxia no século XVII	1.- Calderón Darlo todo y no dar nada 2.- Claramonte, Andrés de, De lo vivo a lo pintado

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A14 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C2 C3 C4 C5 C8 C9	12	15	27
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A5 A14 A7 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C2 C3 C4 C5 C8 C9	2	9	11
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A14 A7 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C2 C3 C4 C5 C8 C9	3	32	35
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Valoraranse a comprensión e capacidade crítica do alumno mediante exercicios prácticos: Presentacións breves individuais consensuadas co profesor, sobre temas pertinentes ás lecturas de: a) as obras literarias obrigatorias; e b) as lecturas bibliográficas indicadas polo profesor.
Estudo de casos	Valorarase a orixinalidade na correlación textual (consideración hermenéutica do texto e das obras de arte expostas) e contextual (histórico-social: recepción crítica, bibliografía específica, canon, etc.).
Traballos tutelados	Valorarase a capacidade de investigación do alumno no dominio da literatura e outras artes, a súa capacidade para a análise crítica, para aproveitar os materiais relacionados co seu tema de traballo discutidos nas sesións, as referencias pertinentes á bibliografía e o uso correcto do idioma castelán. Data de entrega: último día de clase.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Obradoiro	Con carácter xeral, aplicable ao resto das metodoloxías, a asistencia e a participación activa nas sesións será avaliable de maneira continuada.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A14 A7 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C2 C3 C4 C5 C8 C9	Se valorará a capacidade de investigación literaria do alumno en función do análisis crítico do tema obxecto de estudo, o razoamento ordenado da exposición, as referencias pertinentes á bibliografía e o uso correcto do idioma castelán. Data de entrega: último día de clase.	60
Estudo de casos	A1 A2 A3 A4 A5 A14 A7 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C2 C3 C4 C5 C8 C9	Asistencia a actividades locais de carácter artístico e cultural. Dará lugar a un informe oral por parte do estudante que será debatido na aula, sempre en relación cos contidos da asignatura.	20
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A14 A9 A12 B4 B5 B6 B7 B8 B10 C2 C3 C4 C5 C8 C9	Se valorará a comprensión e capacidade crítica do alumno mediante Presentacións breves individuais, consensuadas co profesor, sobre temas pertinentes ás lecturas de: a) as obras literarias obrigatorias; e b) as lecturas bibliográficas indicadas polo profesor.	20

Observacións avaliación

1. Observacións xerais

1.1. Tanto as actividades como as probas deberán cumprir unhas exigencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas.

1.2. As presentacións orais realizaranse ao longo do curso, en grupo sempre que sexa posible e a partir da terceira/ cuarta sesión.

1.3. Aplicarase unha penalización do 25% sobre a cualificación final de actividades se estas fosen realizadas fóra de prazo sen causa xustificada.

1.4. Os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade poderán recuperala total ou parcialmente na segunda oportunidade (xullo) segundo as normas detalladas no epígrafe seguinte (2.1, 2.2 e 2.3).

1.5. Os traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados a Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio (mesmo de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades polo/a estudante). No caso de detectarse plaxio ou deshonestidade académica por parte dun estudante, este será cualificado cun suspenso (nota numérica de 0,0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto si a comisión da falta prodúcese na primeira oportunidade como na segunda. Para cumprir coa normativa vixente da UDC, poderase modificar a acta da súa cualificación na primeira oportunidade cando isto fose necesario.

2. Cualificación final na segunda oportunidade (xullo)

2.1. Os estudantes que suspendan a presentación oral deberán facer outra proba do mesmo tipo. Esta proba suporá igualmente o 20% da cualificación final e será preciso obter 5 puntos sobre 10 para aprobar. Entregarase antes da data do exame un ensaio de 2.000 palabras (equivalente a unha presentación de 15 minutos) sobre un dos temas obxecto de presentación durante o curso.

2.2. Os estudantes que suspendan as actividades programadas (que se corresponden co apartado «Taller») deberán realizar outras actividades substitutivas que se lles encomenden e que constituirán o 20% da cualificación final. Entregarase antes da data do exame un ensaio de 1.500 palabras onde se discuta a relación (sexa temática, xenérica ou de calquera outro tipo) entre unha obra literaria e unha artística.

2.3. Os estudantes que suspendan o traballo tutelado, deberán entregar antes da data de exame un ensaio de 3.500 palabras (máximo) sobre os vínculos entre unha obra literaria e unha artística.

3. Cualificación de non presentado

3.1. Se o alumno non presentase o seu ensaio final, nin fíxese a súa presentación, recibirá unha cualificación de Non presentado.

4. Alumnado a tempo parcial con dispensa académica

4.1. O alumnado matriculado a tempo parcial e con dispensa académica recoñecida deberá porse en contacto co profesor ao comezo do curso para planificar, en cada situación concreta, axústelos necesarios na avaliación no tocante ás actividades presenciais, que serán substituídas por outras non presenciais equivalentes.

4.2. No caso de que algún estudante teña calquera dificultade para cumprir no calendario previsto coas actividades avaliadas e non se lle concedeu dispensa académica, deberá dirixirse ó docente, coa maior prontitude posible, para fixar en conxunto datas alternativas.

* Nota Bene: Na convocatoria adiantada de decembro será aplicado o mesmo sistema de avaliación indicado para o alumnado a tempo parcial ou con dispensa académica. O alumnado deberá contactar co profesor antes do mes de novembro.

Atención á diversidade

A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade conforme ás indicacións da Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/>), coa que se deberá contactar nos prazos establecidos por esta unidade. Pódese contar tamén co asesoramento da titora ADI da facultade (pat.filoloxia@udc.gal).

Bibliografía básica	<p>Armas, Frederick de (2004). Writing for the eyes in the Spanish Golden Age . Lewisburg, Bucknell University Press</p> <p>Brown, Jonathan (1988). Imágenes e ideas en la pintura del siglo XVII. Madrid, Alianza Editorial</p> <p>Carducho, Vicente (1979). Diálogos de la pintura. Madrid, Turner</p> <p>Dumanoir, Virginie (2003). Música y literatura en la España de la Edad Media y del Renacimiento. Madrid, Casa de Velázquez</p> <p>Egido, Aurora (2004). De la mano de Artemia. Estudios sobre literatura, emblemática, mnemotécnica y arte en el Siglo de Oro . Barcelona, Olaneta</p> <p>Hauser, Arnold (1974). Origen de la literatura y del arte modernos . Madrid, Guadarrama</p> <p>López Torrijos, Rosa (1985). la mitología en la pintura española del Siglo de Oro. Madrid, Cátedra</p> <p>Palomino, Antonio (1947). El museo pictórico y escala óptica. Madrid, Aguilar</p> <p>Pacheco, Francisco (1990). Arte de la pintura . Madrid, Cátedra</p> <p>Sánchez Jiménez, Antonio (2011). El pincel y el Fénix: pintura y literatura en la obra d eLope de Vega Carpio. Madrid, Iberoamericana</p> <p>Durante o curso aportarase máis referencias bibliográficas de textos e recursos online</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías